

IBIS Analyse

Februar 2015

Indførelse af fuld land-for-land rapportering i Danmark

Implementeringen af EU's Transparens- og Regnskabsdirektiver i dansk lov¹ er et skridt i den rigtige retning for at begrænse multinationale selskabers aggressive skatteplanlægning og deres brug af skattely, men går ikke langt nok. For at kunne reducere denne skatteunddragelse og aggressive skatteplanlægning effektivt, er det nødvendigt at indføre fuld land-for-land rapportering. Ikke blot for udvindingsindustri og tømmerindustri, som disse direktiver berører, men for alle sektorer og industrier.

Transparens- og Regnskabsdirektiverne er et skridt i den rigtige retning

Multinationale selskabers aggressive skatteplanlægning via skattely koster regeringer verden over milliarder i tabte skatteindtægter hvert år – både i Danmark og EU, men specielt i fattige udviklingslande². Den foreslåede L 117 implementerer to vigtige EU-direktiver, henholdsvis Transparens- og Regnskabsdirektiverne, for at bekæmpe denne skatteunddragelse, indenfor udvindingsindustrien og tømmerindustrien; to meget betydningsfulde sektorer for mange udviklingslande³.

Disse direktiver gør det lovpligtigt for multinationale selskaber inden for disse sektorer at oplyse hvor meget de har betalt i skatter, afgifter, royalties o.a. til regeringsmyndigheder i de lande hvor deres aktivitet foregår. Dette er naturligvis et stort skridt i den rigtige retning, da det skaber mere åbenhed om multinationale selskabers adfærd, og kan tjene til at mindske korrupsion i de regeringsmyndigheder der modtager betalingerne – specielt i udviklingslandene. De to direktiver ligger i krav og omfang af rapportering tæt op af de krav der bliver stillet af Extractive Industry Transparency Initiative (EITI), som allerede bliver implementeret i 48 lande verden over⁴.

Det bør umiddelbart sikres i implementeringen, at denne afrapportering af betalinger bliver givet i en form der kan analyseres elektronisk (fx i csv-format), og som harmonerer med Open Data principperne. Dette skal sikre at sådan data i højst mulig grad kan bruges af alle, og er i tråd med international god praksis, som anbefalet af bl.a. G8⁵.

Der er dog fortsat behov for yderligere tiltag

Det er positivt, at det nu bliver lovpligtigt for multinationale selskaber indenfor udvindings- og tømmerindustri at oplyse om hvor meget de bidrager med i form af skatter og afgifter i de lande de opererer i. Men implementeringen af Transparens- og Regnskabsdirektiverne er ikke tilstrækkelig til at bekæmpe samfundsskadelig skatteminimerende adfærd fra multinationale selskaber, da der mangler informationer, der giver mulighed for at vurdere om det de multinationale selskaber betaler i skat står mål med deres aktiviteter i landet. Sådan skatteminimerende adfærd inkluderer bl.a. flytning af profit mellem datterselskaber i skattely, som de seneste afsløringer fra Luxembourg har vist. Denne adfærd kommer ikke nødvendigvis frem i lyset, blot fordi de multinationale selskaber oplyser, hvor meget de betaler i skat.

¹ I den foreslåede lov L 117

² EU-kommissionen vurderer at EU mister op mod € 1.000 milliarder hvert år pga generel skatteunddragelse (http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/a_huge_problem/index_en.htm), og NGO'en Tax Justice Network vurderer i deres rapport "the price of offshore revisited" at udviklingslandene går glip af op mod \$ 160 mia hvert år i tabte skatteindtægter pga skatteunddragelse via skattely.

³ Regnskabsdirektivet implementeres igennem den foreslåede paragraf 99c og 128a i Årsregnskabsloven, og Transparensdirektivet implementeres igennem den foreslåede paragraf 27 stk 13 og 14 i Værdipapirhandelsloven.

⁴ <https://eiti.org/countries>

⁵ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/207772/Open_Data_Charter.pdf

Fuld land-for-land rapportering tager skridtet fuldt ud

For netop at få denne adfærd frem i lyset er det nødvendigt at gå videre og få et mere komplet billede af de multinationale selskabers finansielle struktur – og et sådant billede kan skabes igennem indførelse af en såkaldt fuld land-for-land rapportering.

Dette indebærer at virksomhederne bl.a. bør offentliggøre⁶:

- Et samlet overblik over koncernen: Mere specifikt en liste over alle lande/jurisdiktioner, hvor selskabet opererer, og navnene på alle datterselskaber, der opererer i hvert af disse lande/jurisdiktioner.
- Finansielle resultater i alle lande/jurisdiktioner, hvor virksomheden opererer: Her bør virksomhederne offentliggøre vigtige finansielle oplysninger, såsom omsætning (indkomst eller salg), overskud (forskellen mellem omsætning og omkostninger), antal medarbejdere og lønomkostninger.
- Oversigt over aktiver: Alle ejendomme selskabet ejer i hvert land/jurisdiktion, disses værdi, og hvad det koster at vedligeholde dem.
- Skatteinformationer om hver enkelt skattebetaling: Både hvilke skattebetalinger der skyldes, og hvilke der faktisk er betalt.

Disse informationer vil bl.a. gøre det muligt at opdage, om multinationale selskaber har aktiviteter i skattely, og om disse aktiviteter er reelle og ikke blot tjener til at kanalisere overskud væk fra det land, hvor det er blevet skabt. En sådan fuld land-for-land rapportering vil med andre ord sætte regeringer, politikere, civilsamfund og andre interessenter i stand til at vurdere om multinationale selskaber betaler den skat de rent faktisk skal i de lande de opererer i, ved at give et fuldt billede af virksomhedens finansielle aktiviteter⁷.

Fuld land-for-land rapportering er heller ikke nogen utopisk idé. Denne standard er tværtimod på grund af det ovenstående anbefalet af bl.a. OECD⁸, og er i sin helhed blevet indført for banksektoren i EU, i forbindelse med det fjerde Kapitalkravsdirektivs artikel 89.

Danmark bør derfor, i lighed med Norge, indføre fuld land-for-land rapportering. Det kan konkret ske ved fx en tilføjelse til Årsregnskabs- og Værdipapirhandelsloven, men kan også gøres ved at stille krav til selskaber, der samarbejder med Investeringsfonden for Udviklingslandene (IFU), og i den danske Udbudslov for kontrakter med den danske stat.

⁶ Concord Europe 2013: Spotlight on EU Policy Coherence for Development side 26.

En længere rapport om hvad fuld land-for-land rapportering indebærer, er skrevet af Richard Murphy for Tax Justice Network, og kan findes på <http://www.taxresearch.org.uk/Documents/CBC2012.pdf>

⁷ <http://economia.icaew.com/opinion/march-2014/richard-murphy-country-by-country>

⁸ http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/guidance-on-transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting_9789264219236-en

Danmark kan indføre fuld land-for-land rapportering selvstændigt

Dansk Industri og Erhvervsstyrelsen er helt konkret bekymret for, at indførelsen af fuld land-for-land rapportering i Danmark vil være skadelig for konkurrenceevnen⁹.

Hertil kan det siges, at en undersøgelse foretaget af det internationale revisionsfirma PwC på vegne af EU-kommissionen, angående indførelsen af det førnævnte Kapitalkravsdirektiv, undersøger effekten af fuld land-for-land rapportering på bankernes konkurrenceevne. Her konkluderer undersøgelsen, at denne afrapportering ingen effekt har på konkurrenceevnen for bankerne – og i de bedste tilfælde, hvor afrapporteringen er af høj kvalitet, endda en positiv effekt¹⁰. Undersøgelsen fastslår generelt, at fuld land-for-land rapportering faktisk er gavnligt for bankerne i Europa, og vil have en positiv effekt på økonomien¹¹, plus at en sådan rapportering skaber øget tillid og tiltro til multinationale virksomheder grundet øget gennemsigtighed og ansvarlighed.

Hvis en så strategisk vigtig sektor, som om nogen er præget af multinationale virksomheder, ikke mister konkurrenceevne på grund af fuld land-for-land rapportering, så gælder dette med stor sandsynlighed også for danske firmaer og selskaber. Og hvis fuld land-for-land rapportering for bankerne derudover faktisk er gavnligt for selvsamme banker og for samfundsøkonomien generelt, så giver det kun god mening at antage, at det samme i høj grad vil være tilfældet for andre selskaber i andre sektorer.

Opsummering

Implementeringen af Transparens- og Regnskabsdirektiverne i dansk lov tager et vigtigt skridt for at reducere multinationale selskabers aggressive skatteplanlægning, men fuld land-for-land rapportering er nødvendigt hvis man vil komme denne samfundsskadelige adfærd yderligere til livs.

Følgende bør fuld land-for-land rapportering indføres, ikke blot for de to industrier berørt af de ovennævnte EU-direktiver, men for alle selskaber der er dækket af Årsregnskabs- og Værdipapirhandelsloven og revisionen af disse i L 117. Samtidig skal Danmark selvsagt arbejde gennem EU og andre internationale fora for at udbrede fuld land-for-land rapportering.

For yderligere information, kontakt venligst
Lars Koch, Politik og Kampagnechef, IBIS
M: +45 6060 5831 | T: +45 3520 0536 | lk@ibis.dk

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of IBIS and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

⁹ Erhvervsstyrelsen: Høringsnotatet til L 117, s 22. DI: Høringslisten til L 117, side 45

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/modern/141030-cbcr-report-exec-summary_en.pdf

¹¹ <http://www.euractiv.com/sections/euro-finance/publishing-banks-taxes-and-turnover-will-help-economy-says-pwc-308902>